

N:o 60.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen i fråga om villkoren för tillgodonjutande af Uddevalla—Venersborg—Herrljunga jernvägsaktiebolag beviljade låneförmåner; gifven Kristiania slott den 21 februari 1898.

Under åberopande af hvad bilagda utdrag af protokollet öfver civilärenden för denna dag innehåller, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

att den omständigheten att det i Riksdagens skrifvelse den 30 april 1897 stadgade vilkor för tillgodonjutande af den Uddevalla—Venersborg—Herrljunga jernvägsaktiebolag beviljade förhöjning i bolagets förutvarande statslån, att bolaget skulle hafva före 1897 års utgång till riksgäldskontoret aflemnat en i bolagets jernväg in-tecknad förbindelse å hela det ökade låneunderstödet, icke blifvit förr än den 11 januari 1898 fullgjordt må förklaras icke utgöra hinder för bolaget att komma i åtnjutande af de bolaget genom Riksdagens berörda skrifvelse beviljade låneförmåner.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

O S C A R.

E. von Krusenstjerna.

*Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i Statsrådet å Kristiania slott den 21
februari 1898.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern **BOSTRÖM**,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve **DOUGLAS**,
Statsråden: **CHRISTERSON**,
ANNERSTEDT,
VON KRUSENSTJERNA.

Departementschefen statsrådet von Krusenstjerna anförde härefter:
Med anledning af nådig proposition medgaf 1897 års Riksdag, att det lånebelopp, som af det Uddevalla—Venersborg—Herrljunga jernvägsaktiebolag förut beviljade statslån vid slutet af år 1897 vore oguldet, finge genom nytt låneunderstöd, att anvisas till utgående från riksgäldskontoret, höjas till högst 2,600,000 kronor, under förbehåll att bolaget vid 1897 års slut till riksgäldskontoret inbetalade all upplupen s. k. öfverränta och att det nya låneunderstödet, som icke finge öfverstiga 620,000 kronor, användes för jernvägens ombyggnad till normalspårig i enlighet med af Eders Kongl. Maj:t fastställd plan, äfvensom under vilkor i öfrigt att från och med år 1898 erlades en annuitet af fem procent af hela lånebeloppet, deraf först skulle beräknas fyra procent ränta å oguldna kapitalet och återstoden utgöra afbetalning, att, om förfallet inbetalningsbelopp ej erlades i föreskrifven ordning, derå skulle gäldas ränta efter fem för hundra årligen,

till dess samma belopp inbetalades, *samt att* bolaget skulle hafva före 1897 års utgång till riksgäldskontoret aflemnat ej mindre särskild säkerhetsförbindelse för behöriga användandet af det nya lånebeloppet, än äfven i utbyte mot den in-teckning i jernvägen, riksgäldskontoret innehade, en af bolaget utfärdad förbindelse å hela det ökade låneunderstödet, in-tecknad i jernvägen och åtnjutande sådan rätt, att den efter förstnämnda in-tecknings dödande egde förmånsrätt till betalning ur jernvägen framför hvarje annan fordran hos bolaget. Detta Riksdagens beslut, som uti skrifvelse den 30 april 1897 meddelades Eders Kongl. Maj:t, har den 14 maj 1897 blifvit af Eders Kongl. Maj:t godkändt, i hvad detsamma afvek från Eders Kongl. Maj:ts proposition i ämnet.

Uti en till Eders Kongl. Maj:t ingifven skrift har nu styrelsen för Uddevalla—Venersborg—Herrljunga jernvägsaktiebolag — med bifogande af utdrag af protokollet vid fullmäktiges i riksgäldskontoret sammanträde den 13 nästlidne januari, utvisande att fullmäktige, efter det bolaget till fullgörande af de sålunda föreskrifna villkoren för åtnjutande af det förhöjda låneunderstödet dels före 1897 års utgång till riksgäldskontoret inbetalt all till årets slut upplupen öfverränta å förfallna annuitetsbelopp af bolagets förutvarande statslån, hvaraf vid nämnda tidpunkt återstod oguldet tillsammans 2 millioner kronor, äfvensom aflemnat förbindelse rörande behöriga användandet af det nya lånebeloppet, 600,000 kronor, dels ock den 11 nästlidne januari ingifvit skuldförbindelse å hela det ökade låneunderstödet, 2,600,000 kronor, in-tecknad i bolagets jernväg med den af Riksdagen åskade förmånsrätt, genom beslut ofvannämnda 13 januari, då i det för riksgäldskontoret gällande reglemente såsom vilkor för tillgodonjutande af den Uddevalla—Venersborg—Herrljunga jernvägsaktiebolag beviljade förhöjning i bolagets förutvarande statslån stadgats, bland annat, att bolaget skulle hafva före 1897 års utgång till riksgäldskontoret aflemnat en i bolagets jernväg in-tecknad förbindelse å hela det ökade låneunderstödet, men sådan förbindelse till riksgäldskontoret inkommit först den 11 januari detta år, funnit sig förhindrade att utanordna det begärda nya lånebeloppet, för hvars utbekommande bolaget befunnits hafva i öfrigt uppfyllt stadgade vilkor — i underdånighet anhållit, att Eders Kongl. Maj:t måtte, efter nådig framställning till Riksdagen, der så funnes nödigt, förklara den omständigheten att in-tecknade förbindelsen först den 11 januari 1898 inkommit till riksgäldskontoret icke utgöra hinder för bolaget att få tillgodonjuta de låneförmåner, som enligt nådiga beslutet den 14 maj 1897 medgifvits bolaget.

Till stöd för sin framställning har bolaget anført, att förbindelsen å hela det ökade låneunderstödet, som utfärdats den 12 november 1897, redan den 22 i samma månad för in-tecknings erhållande inlemnats till Jönköpings rådstufvurätt; att dervid af vederbörande i rådstufvurätten meddelats att, som uttryckligt beslut om in-teckning icke, såvidt de företedda handlingarna utmärkte, blifvit af bolagets delegare å bolagsstämma fattadt, in-teckning sannolikt icke kunde i ärendets så beskaffade skick af rådstufvurätten meddelas; att styrelsen, som af erfarenhet från ett föregående liknande fall saknat skäl antaga en strängare tillämpning af hithörande lagbestämmelser, än som vid anmärkta äldre fall egt rum, följaktligen sett sig nödsakad sammankalla bolagets delegare till urtima bolagsstämma, som, med hänsyn till bolagsordningens stadgande om kungörelse i allmänna och ortens tidningar minst en månad derförut, icke kunnat hållas förrän den 27 sistlidne december; att bolagsstämmans beslut om in-teckningen genast justerats och samma dag afgått till Jönköping, för att, såsom ock skett, vid rådstufvurättens nästa sammanträde jemte öfriga till ärendet hörande handlingar föredragas; samt att det för bolaget, som redan vidtagit omfattande arbeten och andra åtgärder för ombyggnaden, vore en bjudande nödvändighet att snarast möjligt bekomma det beviljade förhöjda låneunderstödet.

Fullmäktige i riksgäldskontoret, hvilka genom remiss lemnats tillfälle att yttra sig i detta ärende, hafva uti afgifvet yttrande af den 10 innevarande månad anført att, då af hvad bolagsstyrelsen upplyst syntes framgå, att det försenade ingifvandet af den in-tecknade skuldförbindelsen berott på omständigheter, dem styrelsen saknat anledning förutse, och då de af Eders Kongl. Maj:t och Riksdagen för det förhöjda låneunderstödet åtnjutande föreskrifna vilkor i öfrigt blifvit af bolaget uppfyllda, fullmäktige ansåge giltiga skäl förefinnas för aflåtande till Riksdagen af proposition i det af bolagsstyrelsen angifna syfte.

På grund af hvad sålunda förekommit och då endast det något försenade ingifvandet till riksgäldskontoret af ifrågavarande skuldförbindelse icke billigtvis synes mig böra föranleda dertill, att bolaget skulle gå förlustigt förmånen att komma i åtnjutande af det bolaget beviljade förhöjda låneunderstöd, hemställer jag, att Eders Kongl. Maj:t måtte uti nådig proposition föreslå Riksdagen medgifva,

att den omständigheten att det i Riksdagens skrifvelse den 30 april 1897 stadgade vilkor för tillgodonjutande af den Uddevalla—Venersborg—Herrljunga jernvägsaktiebolag beviljade förhöjning i bolagets förutvarande statslån, att bolaget skulle hafva före 1897 års utgång till

riksgäldskontoret aflemnat en i bolagets jernväg intecknad förbindelse å hela det ökade låneunderstödet, icke blifvit förr än den 11 januari 1898 fullgjordt må förklaras icke utgöra hinder för bolaget att komma i åtnjutande af de bolaget genom Riksdagens berörda skrifvelse beviljade låneförmåner.

Till denna af Statsrådets öfrige närvarande ledamöter biträdda hemställen behagade Hans Maj:t Konungen lemna bifall samt förordna, att till Riksdagen skulle aflåtas nådig proposition af det innehåll, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

Sölve Berger.